Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

| | | | |
|---|---|---|---|
| Nazwa i kod przedmiotu | Cywilizacja świata starożytnego (archeologia, kultura, sztuka) - ćwiczenia II , PG_00167937 | | |
| Kierunek studiów | Krajoznawstwo i turystyka historyczna (O) | | |
| Data rozpoczęcia studiów | październik 2025 r. | Rok akademicki realizacji przedmiotu | 2025/2026 |
| Poziom kształcenia | I stopnia - licencjackie | Grupa zajęć | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |
| Forma studiów | stacjonarne | Sposób realizacji | na uczelni |
| Rok studiów | 1 | Język wykładowy | polski |
| Semestr studiów | 2 | Liczba punktów ECTS | 3.0 |
| Profil kształcenia | ogólnoakademicki | Forma zaliczenia | zaliczenie |
| Jednostka prowadząca | Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii Starożytnej | | |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot | dr Maciej Wojcieszak | |
| | Prowadzący zajęcia z przedmiotu | dr Maciej Wojcieszak | |

**Formy zajęć**

| Forma zajęć | Wykład | Ćwiczenia | Laboratorium | Projekt | Seminarium | RAZEM |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Liczba godzin zajęć | 0.0 | 30.0 | 0.0 | 0.0 | 0.0 | 30 |
| W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0 | | | | | | |

**Aktywność studenta i liczba godzin pracy**

| Aktywność studenta | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów | Udział w konsultacjach | Praca własna studenta | RAZEM |
|---|---|---|---|---|
| Liczba godzin pracy studenta | 30 | 2.0 | 45.0 | 77 |

**Cel przedmiotu**

1. Zapoznanie z istotnymi aspektami cywilizacji świata starożytnego.

2. Przygotowanie do interpretowania starożytnych świadectw źródłowych i kształcenie umiejętności uzasadniania opinii w zakresie problematyki związanej z cywilizacjami starożytnymi.

3. Kształtowanie postawy szacunku dla dorobku starożytnego dziedzictwa kulturowego.

4. Poznanie istotnych walorów turystycznych różnych cywilizacji świata starożytnego.

5. Umiejętność rozpoznawania wpływu cywilizacji świata starożytnego na inne epoki i współczesność.

**Efekty uczenia się przedmiotu**

| Efekt kierunkowy | Efekt z przedmiotu | Sposób weryfikacji i oceny efektu |
|---|---|---|
| [KiTHL3_U04] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu | student posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł historycznych oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych w poznaniu epoki starożytnej | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport |
| [KiTHL3_U02] Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów dawnych kultur oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym | student wyszukuje, analizuje, interpretuje, selekcjonuje, integruje informacje z zakresu historii starożytnej, korzystając z bibliografii, baz danych bibliotecznych, a także źródeł historycznych i literatury | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport |
| [KiTHL3_U09] Potrafi brać udział w debacie; formułuje tezy i argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych w zakresie znanej mu literatury fachowej | umiejętność debatowania, opracowywania tez, argumentacji oraz wykorzystywania w tym celu prac historycznych z dziedziny historii starożytnej; umiejętność wyszukiwania odpowiedniej literatury fachowej w dziedzinie historii starożytnej | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport<br>[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych<br>[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta |
| [KiTHL3_W01] Zna wybrane zagadnienia historii powszechnej w ujęciu chronologicznym i tematycznym; zna historię porównawczą Europy | student wykazuje znajomość epoki starożytnej w ujęciu chronologicznym oraz tematycznym | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny<br>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja |
| [KiTHL3_U06] Potrafi definiować, objaśniać i poprawnie stosować w mowie i w piśmie podstawowe terminy fachowe z zakresu historii zarówno w pracy nad wybranymi tematami, jak i w działalności popularyzatorskiej | student potrafi zdefiniować, objaśnić, stosować ustnie i pisemnie terminy fachowe właściwe dla historii starożytnej, posługuje się adekwatnymi teoriami i paradygmatami badawczymi, a także poprawnie wykorzystuje je podczas tworzenia prac tematycznych, w działaniach popularyzatorskich i w codziennym życiu | [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport |
| [KiTHL3_K04] Jest gotów do uznania i poszanowania różnych punktów widzenia determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym; okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych | szacunek dla dziedzictwa kulturowego i narodowego cywilizacji świata starożytnego; zrozumienie różnych postaw ludzi wynikających z kontekstów różnorodnych cywilizacji świata starożytnego; formułując opinie na temat dorobku kultur starożytnych, przestrzega etyki badawczej | [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja<br>[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport<br>[SK5] realizacja zadania problemowego |

**Treści przedmiotu**

Semestr II

I. Religia i kultura grecka.II. Dalej o kulturze starożytnej Grecji. Architektura, malarstwo, rzeźba.III. Na siedmiu wzgórzach piętrzy się Rzym. Początki Miasta. Okres królewski. Kwestia Etrusków.IV. Od niewielkiego gracza do monopolisty. Republika rzymska w świecie antycznym.V. Niezwyciężone (do czasu) Imperium. Cesarstwo Rzymskie od Oktawiana Augusta do Romulusa Augustulusa.VI. Chrześcijaństwo - nowa religia, która zawładnęła światem antycznym?VII. Kultura rzymskiej cywilizacji.VIII. Rzeźba, malarstwo i architektura starożytnego Rzymu. Bilans kultury łacińskiej.IX. Podróżnicy w świecie Imperium Romanum.X. Świat późnego antyku i wczesnego średniowiecza po upadku państwowości rzymskiej na Zachodzie w V-VII w.XI. Inspiracje światem antycznym do XIX w. Praca grupowa.XII. Współczesny odbiór cywilizacji świata starożytnego. Praca grupowa.XIII. Numizmatyka antyczna. Warsztaty z prowadzącym zajęcia.XIV. Bilans (lub podsumowanie) cywilizacji antycznej.XV. Kolokwium.

**Wymagania wstępne i dodatkowe**

**Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się**

| Sposób oceniania (składowe) | Próg zaliczeniowy | Składowa oceny końcowej |
|---|---|---|
| aktywność na zajęciach | 51.0% | 25.0% |
| praca grupowa | 51.0% | 25.0% |
| kolokwium | 51.0% | 50.0% |

| | | |
|---|---|---|
| Zalecana lista lektur | Podstawowa lista lektur | Christ K., *Historia Cesarstwa Rzymskiego. Od Augusta do Konstantyna* , Poznań 2016.<br><br>Estreicher K., *Historia sztuki w zarysie*, różne wydania.<br><br>Jaczynowska M., Musiał D., Stępień M., *Historia starożytna*, Warszawa 2006.<br><br>Jaczynowska M., *Dzieje Imperium Romanum*, Warszawa 1995.<br><br>Wolski J., *Historia powszechna: starożytność*, Warszawa 1998. |
| | Uzupełniająca lista lektur | Bringmann K., *Historia republiki rzymskiej. Od początków do czasów Augusta*, Poznań 2010.<br><br>Casson L., *Podróże w świecie starożytnym*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk-Łódź 1981.<br><br>Krawczuk A., *Poczet cesarzy rzymskich*, różne wydania.<br><br>Sadurska A., *W cieniu Panteonu. O sztuce starożytnego Rzymu*, Warszawa 1965.<br><br>Wipszycka E., *Kościół w świecie późnego antyku*, różne wydania. |
| | Adresy eZasobów | |

| | |
|---|---|
| Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania | 1. Filozofia, literatura i religia grecka w okresie V-III w. p.n.e.<br><br>2. Sztuka grecka od okresu archaicznego do hellenistycznego.<br><br>3. Rozwój cywilizacji etruskiej.<br><br>4. Geneza miasta Rzym.<br><br>5. Rozwój, problemy i upadek republiki rzymskiej. Struktura ekonomiczno-polityczno-społeczna.<br><br>6. Pryncypat.<br><br>7. Kryzys III w. n.e.<br><br>8. Dominat.<br><br>9. Przyczyny rozpadu państwowości rzymskiej na Zachodzie.<br><br>10. Pojawienie się i dzieje chrześcijaństwa do V w. n.e.<br><br>11. Przyczyny podróżowania i profil turysty w świecie antycznym.<br><br>12. Państwa barbarzyńskie na Zachodzie oraz Bizancjum do buntu Fokasa.<br><br>13. Praca grupowa studentów na tematy Inspiracje światem antycznym do XIX w. (średniowiecze, nowożytność, XIX w.) oraz Współczesny odbiór cywilizacji świata starożytnego (gry komputerowe, filmografia, literatura).<br><br>14. Warsztaty na temat numizmatyki antycznej. |
| Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu | Nie dotyczy |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.